

MARY ROBINETTE KOWAL

OSUDOVÉ NEBE

SÉRIE
DVĚCENÁ
CENAMI
NEBULA
A HUGO

SÉRIE PRVNÍ ASTRONAUTKA

THE FATED SKY

Copyright © 2018 by Mary Robinette Kowal

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Adam Pumpr, 2022

Cover © Gregory Manchess, 2022

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

ISBN 978-80-277-2855-8 (pdf)

MARY ROBINETTE KOWAL

OSUDOVÉ
NEBE

F~~X~~B~~O~~S

*Pro mou neteř Lauru Olafsonovou,
která kráčí směle vpřed.*

Bůh pomáhá, jak rčení říká nám,
tomu, kdo nejvíc pomůže si sám.
Osud tě strhne zpátky, jenom když
po tom, co přeješ si, dost netoužíš.
A moje touha vznesla se až k nebi,
já vím, co chci, však jak to získat, nevím.
Příroda nezná rozdíl v postavení,
spojuje ty, kdo jsou si přisouzeni.
A neuspějí nikdy v lásce ti,
kdo nevěří si a jsou zakleti
do vlastních pochyb. V lásce uspěje,
jen kdo se nikdy nevzdá naděje.
Král ochořel – můj plán to možná zničí,
já ale odradit se nedám ničím.

– Helena, *Dobrý konec všechno spraví*

William Shakespeare

překlad Martin Hilský

JEDNA

ŠÉF IAC VARUJE PŘED ŠKRTY V ROZPOČTU

Autor: JOHN W. FINNEY

Exkluzivně pro The National Times

13. srpna 1961 – Horace Clemons, ředitel Mezinárodní kosmické aliance (IAC), dnes varoval, že jakékoli škrty v už tak značně napjatém rozpočtu vesmírného programu povedou k tomu, že v tomto desetiletí se nám na Marsu přistát nepodaří. Dále upozornil, že jakékoli průtahy expedici na Mars, jejíž rozpočet je nyní odhadován na 20 miliard dolarů, jen dále prodraží. Uvedl, že v důsledku škrťů v rozpočtu ve výši 600 milionů dolarů, jež si vyžádal Kongres, musela IAC obětovat „pojištění“, které bylo do programu implementováno „jako pojistka proti nepředvídatelným či neřešitelným technickým komplikacím“, a odložit klíčové testovací lety vesmírné rakety Cygnus.

Pamatujete si, kde jste právě byli, když sonda Friendship dosáhla Marsu? Já se chystala na návrat z Měsíce. Končila mi tříměsíční služba na základně Artemis, kde jsem měla za úkol přepravovat geology z naší miniaturní základny na různá průzkumná stanoviště.

Ačkoli nás všechny nazývali astronauty, jen hrstka z nás byla také piloty, čímž mám na mysli jakési lepší autobusáky. Zbýlých dvě stě „občanů“ přicházelo a odcházelo podle své specializace. Stálých obyvatel podzemních bunkrů, kterým jsme říkali domov, bylo jen asi padesát.

Spolu s asi polovinou osazenstva základny jsem ve slabé gravitaci hopsala tunelem, kterému se říkalo Baker Street,

směrem k Midtownu. Jelikož nás tu před vesmírným zářením nechrání žádná atmosféra, odhrabali jsme vrstvu měsíčního povrchu a zahrnuli tunely regolitem. Na pohled vypadaly jako polorozbořené hrady z písku. Jejich vnitřní stěny tvořila hladká pryž a místy byly přerušované světlovody, hliníkovými nosníky a tlakovými dveřmi.

Jedny dveře se právě syčivě otevřely a s rukou na klíce jimi proskočila Nicole. Zatáhla je za sebou a s cvaknutím dovřela.

Rozkročila jsem se doširoka, abych zbrzdila hybnost po posledním doskoku. Přiletěla poslední lodí, aby nastoupila na pracovní turnus, a já měla radost, že ji zase vidím. „Dobré ráno.“

„Já myslela, že ty zůstáváš věrná Zemi.“ Nicole na sobě měla stejný odlehčený skafandr jako já. U pasu jí visela pogumovaná helma. Takhle jsme za války nosily plynové masky. Skafandry nebyly nijak převratné, ale v případě poškození tunelu by nám poskytly ochranu a kyslík na deset minut, abychom se dostaly do bezpečí.

„Taky že jo, ale přece si nenechám ujít první přistání sondy na Marsu?“ Já právě sloužila jako kopilot malého přepravního raketoplánu, který létal z měsíční základny na vesmírnou stanici Lunetta a zpátky. Nebylo to vážně nic víc než taková vesmírná autobusová linka, ale velké lodě třídy Solaris létající na Lunettu ze Země pilotovali výhradně muži. Ne že by mě to snad nějak štvalo. Poplácala jsem tašku, kterou jsem měla zavěšenou přes rameno. „Hned po tomhle odlétám na Lunettu.“

„Pozdravuj ode mě horkou sprchu.“ Zbytek cesty po Baker Street jsme hopsaly spolu. „Myslíš, že zahlédneme Martány?“

„Pochybuj. Vypadá to tam stejně ponuře jako na Měsíci, aspoň podle fotek z oběžné dráhy.“ Došli jsme na konec tunelu. Delta tlakoměr na panelu u dveří hlásil běžnou lunární hodnotu 4,9 psi, a tak jsem otočila klikou. „Nathaniel prohlásil, že jestli tam nějací budou, tak si prý vlastnoručně vytrhne zub.“

„To zní dost... barvitě. Jak se vlastně má?“

„Dobře.“ Otevřela jsem dveře. „Pořád láteří nad... ehm... frekvencí startů raket.“

Nicole se smíchem vklouzla do přechodové komory mezi Baker Street a Midtownem. „Upřímně, vy dva jste jako novomanželé.“

„Vždyt vůbec nejsem doma!“

„Měla bys ho přimět, aby tě tady nahoře zase navštívil.“ Mrkla na mě. „Obzvláště když tu jsou teď k dispozici soukromé pokoje.“

„Jo. Jen byste se měli s panem senátorem ještě trochu zamyslet nad tím, že ventilací je tady slyšet každé šustnutí.“

Už jsem dovírala dveře.

„Počkejte!“ Po Baker Street k nám táhlými kroky spěchal Eugene Lindholm. Pokud jste nikdy neviděli někoho pohybovat se ve slabé gravitaci, je to trochu něco mezi prvními kroky batolete a ladnými skoky geparda.

Otevřela jsem zase dokořán. Eugene to špatně odhadl a praštil se do hlavy o rám.

„Jsi v pořádku?“ Nicole ho chytila za ruku, aby ho zabrzdila.

„Díky.“ Přitiskl ruku ke stropu a konečně získal rovnováhu. Ve druhé ruce držel štos papírů.

Nicole po mně koukla a přešla ke dveřím do Midtownu. Já přikývla a dovřela dveře na Baker Street. Teď mohla podle bezpečnostních předpisů otevřít ty své, avšak neudělala to.

„Takže Eugene. Jako někdo, kdo létá s Parkerem...“ Ukázala na dokumenty, které si nesl. „... bys to asi nerad omylem upustil na podlahu?“

Zazubil se. „Jestli doufáte, že nesu rozpis služeb, musím vás zklamat. Jsou to jen vystřížené recepty pro Myrtle.“

„Safru.“ Otevřela dveře a zamířili jsme k Midtownu.

Změna tlaku sem přinesla vůni, kterou byste na Měsíci asi nečekali. Zemitou, zelenou a svěží vlhkost. Ve středu kolonie

byla totiž široká otevřená kupole, která dovnitř pouštěla filtrované světlo vyživující rostliny. Byla to naše první skutečně trvalá stavba.

Prostory podél stěn byly rozdělené na ubikace. Někdy jsem si přála, abych i nadále bydlela tady, ale novější kajuty pro piloty byly umístěné u portů a je třeba uznat, že to bylo mnohem praktičtější. Další prostory byly využívány jako kanceláře a měli jsme i jednu restauraci. Bylo tu také holičství, bazar a „muzeum umění“.

V samotném středu byl miniaturní parčík. Když říkám parčík, mám tím na mysli záhon o velikosti dvou manželských postelí s pěšinkou uprostřed. Ale byla to *zeleň*.

A co jsme pěstovali v této pečlivě zúrodněné zemině? Pampelišky. Ukázalo se, že když se správně připraví, jsou chutné a výživné. Další oblíbenkyní byla opuncie, která krásně kvete a má sladké plody a její ploché články se dají péct nebo smažit. V půdě chudé na živiny se zkrátka nejlépe daří plevelu.

„To mě podrž.“ Eugene se plácl do stehna. „Kvetou pampelišky. Myrtle vyhrožovala, že zkusí vyrobit pampeliškové víno.“

„Tím myslíš, že to slíbila, vid’?“ Nicole si prohlížela vyvýšené záhony. „Jo, a Elmo, taky ode mě pozdravuj suché martini, až přiletíš domů.“

„Dám si za tebe dvojitě.“ Myslela jsem, že budeme s Nathanielem mezi prvními osadníky na Měsíci, ale když byla základna Artemis uvedena do běžného provozu, agentura se zaměřila na osídlení Marsu a on musel zůstat na Zemi, aby pomáhal s přípravami.

V IAC se nemluvalo o ničem jiném než o Marsu. Výpočtářky sedící nad rovníky. Holky u děrných štítků zadávající nekonečné řádky kódu. Dámy v kantýně servírující bramborovou kaši a hrášek. Nathaniel se svými výpočty. Všichni mluvili jen o Marsu.

A na Měsíci to bylo zrovna tak. Na protější straně Midtownu stála obří televizní obrazovka, kterou sem přinesli ze startovního střediska a umístili ji na provizorní pódium. Vypadalo to, že se před ní tísni snad půlka kolonie.

Hilliardovi si přinesli deku a něco jako piknikový koš. A nebyli sami, kdo si z toho udělal společenskou událost. Chanovi, Bathramiovi a Ramirezovi rovněž posedávali okolo pódia. Zatím jsme tu neměli žádné děti, ale jinak to bylo úplně jako v opravdickém městečku.

Myrtle měla taky roztaženou deku a mávala na Eugena. Usmál se na ni a pak se znovu otočil k nám. „Připojte se, dámy? Máme spoustu místa.“

„Díky! Moc rády.“

Šla jsem za ním k dece, která vypadala jako ušitá ze starých uniforem, a posadila se. Dokud jsem byla na Zemi, moc se mi po Myrtle stýskalo. Tady na Měsíci si ostříhala afro, aby její účes lépe vyhovoval místním podmínkám, zejména protože aerosoly nebyly ve vesmíru moc použitelné. Přihlásili se s Eugenem jako dobrovolní stálí obyvatelé.

„Hej!“ Něčí hlas z prvních řad přerušil šum hovoru. „Už to začíná.“

Zvedla jsem se na kolena, abych viděla přes všechny ty hlavy lidí sedících před námi.

Zrnitý obraz na černobílé obrazovce ukazoval dění v řídicím středisku v Kansasu se zpožděním asi 1,3 vteřiny. Bedlivě jsem sledovala každý záběr, jestli nezahlednu Nathaniela. Svoji práci jsem milovala, ale být celé měsíce odloučená od manžela bylo náročné. Občas mě sváděla myšlenka to tady zabalit a vrátit se k práci výpočtářky.

Na obrazovce bylo vidět Basiru rychle počítající rovnice, jak na ni dálnopis chrлил jednu stránku za druhou. Nakonec tlustou čarou podtrhla výsledek a vzhledla. „Dopplerův radar ukazuje, že došlo k oddělení přistávacího stupně.“

Rozbušilo se mi srdce, protože to znamenalo, že sonda se právě chystá vstoupit do atmosféry Marsu. Přesněji řečeno do ní již vstoupila, jelikož data přicházela s dvacetiminutovým zpožděním.

Mise už touto dobou buď uspěla, nebo selhala. Dvacetiminutové zpoždění – koukla jsem se na hodinky. Za jak dlouho mám být nachystaná v hangáru? Z reproduktoru obrazovky se ozval Nathanielův hlas a já se vzrušeně nadechla. „Vstup do atmosféry za tři, dva, jedna... Rychlost 117 000. Vzdálenost od bodu přistání 703. Očekávané rozvinutí padáku za pět, čtyři, tři... Teď. Očekáváme potvrzení.“

Jako kdyby celý modul v tu chvíli zatajil dech, nebylo slyšet nic než plynulé tiché hučení ventilátorů vířících vzduch. Naklonila jsem se k obrazovce, jako bych mohla spatřit čísla vycházející z dálkopisu nebo pomoci Basiře s výpočty. Ačkoli jsem tam popravdě nepracovala už čtyři roky a od té doby jsem nepočítala nic složitějšího než základní orbitální mechaniku.

„Potvrzeno. Padák detekován.“ Někdo v místnosti zajásal. Ještě jsme nepřistáli, ale už mnoho nechybělo. Omotala jsem si prsty cípem deky a svírala ho, jako kdybych snad mohla sondu řídit odsud.

„Očekáváme potvrzení, že došlo k zážehu brzdícího motoru.“ Nathaniel ovšem hovořil o události, která se stala před dvaceti minutami, a já poslouchala jeho slova zpožděná o více než jednu vteřinu. Hříčky života ve vesmíru.

„Touto dobou jsme snad již dosedli.“ Prosím, prosím, ať má pravdu. Protože pokud se jim nepodaří se sondou přistát, mise na Mars bude natrvalo zastavená. Znovu jsem pohlédla na hodinky. Už by měl oznámit, zda se to povedlo, ale čas běžel a nic se nedělo.

„Strpení, prosím. Čekáme na potvrzení od Deep Space Network.“ Nathaniela v tu chvíli nebylo na obrazovce vidět,

ale dokázala jsem si živě představit, jak tam sedí u stolu a svírá tužku tak pevně, že ji může každou chvílí rozlomit.

Ozval se tón.

Nicole se vedle mě prudce nadechla. „Co je to?“

Tón se opakoval a řídicí středisko propuklo v jásot. Nathaniel zvýšil hlas, aby ho bylo přes ten rámus slyšet. „To, co slyšíte, dámy a pánové, je potvrzovací tón naší sondy na Marsu. Toto je první vysílání z jiné planety. Potvrzeno. Sonda Friendship přistála a otevřela cestu pro pilotovanou misi.“

Vyskočila jsem – stejně jako všichni ostatní – a zapoměla na gravitaci. Smála jsem se, nemotorně se vznášela ve vzduchu a provolávala slávu sondě Friendship a týmu, který misi připravil.

* * *

„Jdeš pozdě.“ Grissom se na mě zamračil, hned jak jsem vstoupila do společenské místnosti pro piloty. Cestovní tašku měl odloženou u lavice a brčkem upíjel kávu z krabičky.

Mrkla jsem na nástěnné hodiny. „O půl minuty.“

„I tak je to pozdě.“

Měl pravdu, ale nebyl tam nikdo jiný, kdo by to zaznamenal, a odlétat se mělo až za dvě hodiny. „A ty jsi i tak opičák.“

„Ha! Předpokládám, že ses byla podívat na přistání.“ Po cestě k lodi mi předal letové plány ke kontrole. Grissom rád láteřil, ale byl stejný nadšenec do vesmíru jako já.

Přikývla jsem a listovala údaji o zážehových časech a poměrech, směrech a rychlostech. Cesta k Lunettě nám zabere tři dny, během nichž není moc co dělat. Budeme sledovat přístroje, jistě, ale v podstatě všechno se tam děje automaticky, dokonce i pomalý nárůst tlaku z hodnot měsíční základny na standardní hodnoty na Lunettě. „Zatím tam nebylo nic k vidění, ale chtěla jsem... já nevím. Prostě být u toho.“

Grissom zamručel. „Jo, já sledoval přistání na Měsíci úplně stejně.“

Na chvíli se rozhostilo ticho, připomnělo mi to, že i já se té mise před třemi lety zúčastnila. Stala jsem se tehdy jakousi celebritou, což byl jeden z důvodů, proč jsem byla o něco raději na Měsíci než na Zemi. Nemusela jsem se potýkat s obdivovateli. Aspoň většinu času.

„Díval ses? Myslím na přistání na Marsu.“

„Ne. Poslouchal jsem to v rádiu.“ Pokrčil rameny. Došli jsme právě k chodbě vedoucí k naší lodi. „Chtěl jsem být ještě chvíli u své holky, než vyrazíme. Posílají mě na nějakou dobu do Brazílie. Výcvik na nové lodi.“

„Třída Polaris?“ Přikývl a já obdivně hvízdla. „Závist potvrzena.“

Uchechl se. „Bude trvat týden, než se vůbec postavím na nohy. Jsem tady nahoře už pěkně dlouho. Samotný výcvik nezabere víc než dva týdny.“

„Ale stejně. Podle parametrů je ta loď úplný sen. A ten nový kosmodrom taky. Kansas se nedá s Brazílií vůbec srovnávat.“ Zastavila jsem se u poklopu do pilotní kabiny, a ještě než jsem otevřela, překontrolovala jsem, že delta-tlakoměr ukazuje 4,9 psi. Vždycky existovalo riziko, že na druhé straně žádná loď nestojí, i když jsme byli u správného poklopu. „Vertikální přistání vám cestu domů o tolik zjednoduší...“

„Tak hladké jako lunární modul to ale nebude.“ Pokrčil rameny. „Já plachtím rád, už pro ty krásné výhledy. Ale tohle nebude tak závislé na počasí, a když teď hurikány nabírají na síle... Na druhou stranu mi vůbec nevadí strávit pár dní navíc na oběžné dráze při čekání na vhodné podmínky.“

„Jasně, ale to je proto, že jsi tak posedlý adaptací na pozemskou gravitaci.“ Vklouzla jsem do stísněné pilotní kabiny. Slabá umělá gravitace na Lunettě byla oproti Zemi třetinová – stejně jako na Marsu –, a stanice tedy byla ideální pro postupnou

aklimatizaci lidí vracejících se z Měsíce. „Doufám, že nám po cestě dolů bude přát počasí. Nemůžu se dočkat, až budu doma.“

„A proč jsi teda nepřišla včas?“

Se smíchem jsem na něj vyplázla jazyk a pak jsme se pustili do předletové kontroly. Jedním z příjemných aspektů odlétání z Měsíce je, že oproti Zemi je zde řádově méně proměnných. Bez jakékoli atmosféry není třeba řešit počasí nebo vítr, vlastně nic kromě té gravitace.

Kabina pro cestující pojme dvacet lidí. Obvykle bývá plná různých specialistů, kteří se vracejí na Zemi po ukončení nějakého specifického projektu. Prostor pro zavazadla pak obsahuje osobní věci, vědecké přístroje a také exportní artikl. Jedna z geoložek tu například začala tesat sošky z měsíční horniny, které se na Zemi prodávají za závratné částky. A Myrtliny „měsíční příkrývky“ z recyklovaného materiálu také nevynášely zrovna málo. Zaplatily například postgraduální studium jejich tří synů. Umění ve vesmíru překvapivě kvetlo. Dokonce i já se přidala a vyráběla jsem papírové figurky ze starých dřevných štítků, jen jsem nějak nesebrala odvahu je někomu nabízet.

I lidé, kterým se vesmírný program nezamlouval, byli nadšení z čehokoli, co pocházelo z Měsíce. Když si celá tisíciletí opřádáte nějaké místo mýty a legendami, asi chvíli trvá, než vám zevšední.

Létali jsme s Grissomem tak často, že už jsme měli předletovou kontrolu v malíku. Ne že bychom něco přeskočili. Rutina nerutina, počasí nepočasí, pořád jsme seděli na špičce něčeho, co byla v podstatě bomba. Bez přehánění.

Je zvláštní, jak si člověk na všechno zvykne.

O dvě hodiny později jsme měli předletovou kontrolu hotovou a všichni pasažéři byli připoutaní k sedadlům. Grissom se na mě podíval a přikývl. „Pojďme na to.“

Motory se zašuměním ožily, i když venku v měsíčním vzduchoprázdnu to nikdo neslyšel. Vznesli jsme se a já při zrychlení opět pocítla tíhu, jako kdyby se Měsíc snažil stáhnout mě zpět k sobě. Pod námi se zmenšovaly šedohnědé krátery zalité plameny našich trysek.

Řekla jsem, že člověk si zvykne na všechno. Možná to není tak úplně pravda.

Když jsme letěli na nižší oběžnou dráhu Země a potom se připojili k orbitální stanici, byla jsem pilotka a astronautka. Ačkoli jsem seděla na sedadle druhého pilota a většinou jen prováděla navigační výpočty, byla jsem do procesu úzce zapojená. Předali jsme s Grissomem loď dalším pilotům, kteří mířili na svůj tříměsíční pobyt na Měsíci, a vpluli jsme dovnitř.

Jakmile jsem však opustila Lunettu, byla jsem už jen další cestující vracející se z oběžné dráhy na Zemi. Do dnešního dne IAC nezařadila mezi piloty velkých orbitálních lodí žádnou ženu. Že jsme je nemohly pilotovat, nebylo oficiální stanovisko, ale když jsem se o to místo ucházela, sdělili mi něco v tom smyslu, že potřebují moje odborné znalosti využít „tam, kde je to více potřeba“. Vzhledem k tomu, že všechny astronautky se dostaly do oddílu díky svým matematickým schopnostem, bylo těžké přimět vedení, aby jim svěřilo i jiné funkce.

Vplula jsem do kabiny společně s ostatními pasažéry směřujícími na Zemi. Lunetta měla v rotujícím vnějším prstenci umělou gravitaci, ale centrální část zůstávala nehybná kvůli dokování. Manipulaci se zavazadly to usnadňovalo a zároveň komplikovalo. Nevážila nic, ale také měla tendenci odletět pryč, když nebyla připoutaná. Zaklínala jsem tašku do malé přihrádky pod sedadlem, utáhla popruhy a zavřela víko.

„Elmo!“ V uličce se vznášela Helen Carmoucheová, rozená Liuová. Tmavé vlasy měla stažené do culíku a konečky jí poletovaly nad hlavou.

„Netušila jsem, že tady budeš.“ S úsměvem jsem se odrazila, abych ji objala, a málem jsem to neodhadla – byla jsem uvyklá na měsíční mikrogravitaci –, ale Helen zahákla nohu pod zábradlí jako mistryně nulové gravitace a chytla mě.

Víte, jak jsem říkala, že člověk si zvykne na všechno? Tak tohle bylo skoro stejné jako vrazit do ní v tramvaji nebo vlaku.

„Budeme muset na Zemi trochu potrénovat.“ Podívala se na sedadlo vedle mě. „Můžu?“

„Jasně.“ Vyhoupala jsem se nahoru, aby se mohla protáhnout pode mnou. „Jak se má Reynard?“

Zasmála se a strčila tašku do úložného prostoru. „Prý vymaloval obývák. Úplně se děším návratu.“

Přitáhla jsem se ještě blíže ke stropu, aby mohli projít i ostatní cestující. „Kvůli výběru barvy, nebo má obě ruce levé?“

„Řeknu ti dvě slova. Marťanská. Rudá. Vůbec nevím, co si mám představovat.“ Zavrtěla hlavou a s nacvičenou lehkostí utáhla zavazadlo dvěma popruhy. „Vždyt žádné snímky z povrchu ještě nemáme.“

„Mohl zvolit i hůř, třeba regolitovou šed.“

„Neutrální může být někdy lepší.“ S cvaknutím dovřela poklop úložného prostoru. „Jak se má Nathaniel?“

Smutně jsem si povzddechla. Nechtěla jsem, prostě to ze mě nějak vyklouzlo. „Asi dobře.“

„To nezní moc pozitivně.“

„Ale ne, je v pohodě. Všechno je v pohodě.“ Spustila jsem se na sedadlo a soustředila se na bezpečnostní pásy. Cítila jsem, jak se na mě dívá. „Je to zkrátka těžké, být pryč tak dlouho. Vždyt to sama znáš.“

Usadila se vedle mě a poplácala mě po ruce. „Aspoň že už letíme domů.“

„Promiň. Nemám si co stěžovat, byly to jenom tři měsíce.“ Helen byla součástí týmu mise na Mars, takže byla ve výcviku celých čtrnáct měsíců, a až se příští rok vydá na cestu, budou

od sebe s Reynardem odloučení další tři roky. „Vůbec nechápu, jak to zvládneš.“

„Asi by to bylo těžší, kdybychom byli svoji déle.“ Mrkla na mě. „Máme vlastně takové prodloužené líbánky. Až přijedu domů...“

„Bude to odpal?“

„Všech motorů.“

Nad hlavou nám zapraskaly reproduktory. „Dámy a páno-
vé, hovoří kapitán Cleary. Za okamžik se odpojíme od stani-
ce a zhruba za hodinu přistaneme na kansaském kosmodro-
mu.“

Nic nového. Cestu ze Země na Měsíc jsem dosud absol-
vovala asi desetkrát. Pokaždé to bylo o něco hladší. O něco...
normálnější. A teď už to bylo jako jet vlakem na venkov. Sa-
mozřejmě až na ten výhled.

V lodi to lehce zařinčelo, jak se uvolnil spojovací mecha-
nismus. Venku za miniaturním oknem zavířilo něco, co vypada-
lo jako roj světlušek, ale to se jen v záři slunečních paprsků
uvolnil zmrzlý kondenzát z pláště kosmické lodi. Námraza se
rozletěla a světélkovala na inkoustově temném pozadí vesmíru.

Sice tu o tom hovořím jako o rutinní záležitosti, ale ono
je to vlastně naprosto úchvatné. Vnější obvod stanice rotoval,
až by se jednomu zatočila hlava. Kdybych nebyla připoutaná,
předklonila bych se a přitiskla obličej na okýnko.

„Dívej!“ Helen ukazovala na neurčitý bod kdesi před námi.
„Flotila na Mars.“

Loď se otřásla a začala se pomalu otáčet, aby nabrala směr
pro sestup z oběžné dráhy. Tím se nám naskytl pohled na tři
lodě určené k První expedici na Mars. Proti inkoustově černé
obloze vypadaly jako válce nepravidelného tvaru. Jedna záso-
bovací, dvě pro posádku. Ty dvě byly dlouhé a štíhlé, opásané
podobným odstředivým prstencem jako Lunetta. Kdosi jejich
tvar přirovnal k... erotické hračce, což pro mě znamenalo dvě

věci. Zaprvé jsem upjatější, než jsem si myslela. Zadruhé vlastně nevím, jak taková hračka vypadá a jak asi funguje. Budu se na to muset zeptat Nathaniela, ačkoli si nejsem jistá, jestli chci vědět, zda on ví, co to je.

Na každý pád, pokud nemáte s podobnými hračkami žádnou zkušenost, můžete obdivovat nevinnou krásu těch lodí. „Víš, někdy vám všem závidím.“

Helen pokrčila rameny. „Celou cestu tam i zpátky budu jen provádět výpočty.“

„Proč myslíš, že vám závidím?“ obrátila jsem oči v sloup. „Budeš dělat to, co umíš nejlíp. Já jsem v podstatě řidička autobusu...“

„... na Měsíci.“

„To jo. A mám tu práci ráda. Ale je to poněkud nenáročná.“ Kdybych o to stála, mohla jsem se mise na Mars taky zúčastnit, ale pravda je taková, že jsme začali s Nathanielem mluvit o dítěti. „Zvažuju, že práci pilotky pověším na hřebík a vrátím se do výpočetního oddělení.“

Helen je mistryní pohrdlivého uchechtnutí. „A zase budeš létat s cessnou, jo?“

„Nebo budu trénovat budoucí astronauty. Já se prostě...“ *Nudím.* „... chci víc věnovat manželovi.“

Helen si odfrkla. Nikdo jiný nemá v zásobě tolik drobných nevěřících gest jako ona. Od návalu jejího opovržení mě uchránilo jen to, že se loď zatřásla, protože kapitán právě zažehl brzdící motor. Zahájili jsme sestup z oběžné dráhy.

Někdo za námi potichu zasténal. Helen se ohlédla přes rameno a naklonila se ke mně blíž. „Chci ho vidět, až vstoupíme do atmosféry.“

„Určitě to bude jeho první návrat na Zemi.“

Já se neohlédla. Babička mi vždycky říkala, že když se někdo stydí, to nejkrutější, co můžu udělat, je zírat na něj. Moc dobře jsem chápala, jak se ten člověk cítí. Žádný výcvik vás

nemůže připravit na to, jaké je to ve skutečnosti. A v atmosféře to opravdu bude ještě mnohem divočejší jízda.

První půlhodinu jsme s Helen proklábosily o všem, co nám za tu dobu strávenou ve vesmíru uteklo. Pak z něčí tašky začal pomalu padat popcorn. První známka, že se blížíme k Zemi.

Atmosféra nás začala brzdit a vnější plášť lodi se zahříval. Věděla jsem, že brzy dosáhne teploty 1 649 stupňů Celsia. Za okny už oranžově zářily proudy rozžhaveného plazmatu. Je zvláštní, v jaké tichosti tato fáze sestupu probíhá. Vzduch už dělá svoji práci, ale ještě ho není tolik, aby se loď rozklepala. A protože jsme vlastně jen takový velký kluzák, nehučí tu žádné motory. Ovšem ještě tišší jsou astronauti sedící uvnitř. Všichni sledují podívanou za okny. Ta nikdy nezevšední.

Kapitán zahájil první ze série dlouhých esovitých otáček, které slouží k vytracení rychlosti. Začali jsme pociťovat přetížení, které nás vmáčklo do sedaček. Nebylo to víc než 2 G, ale po měsících strávených v pouhé šestnáctině pozemské přitažlivosti jsem se cítila jako utopená v bahně.

Přetížení ještě narůstalo a tlačilo mě na hranu sedadla. Čekala jsem, až kapitán srovná směr a potom pošle loď do opačné otáčky, ale nic se nezměnilo. To nebylo normální.

Ale tady vzadu, připoutaná mezi cestujícími, jsem s tím nemohla dělat vůbec nic.

DVA

CYGNUS 14 KVŮLI ZÁVADĚ ČI POCHYBENÍ PŘISTÁL MIMO KURZ

Autor: STEVEN LEE MYERS

KANSAS CITY, KS, 20. srpna 1961 – Vesmírná loď třídy Cygnus, přepravující astronauty ze stanice Lunetta zpět na Zemi, přistála dnes po prudkém sestupu asi čtyři sta kilometrů od plánovaného cíle. Oficiální prohlášení uvádí, že příčinou byla buď technická závada, či chyba pilota. Jedná se o typ lodi, který se používá téměř od samého začátku vesmírného programu, ale toto je novější verze s upravenými pohonnými a řídicími systémy, které měly usnadnit sestup a přistání.

Moje ruce vážily dvě tuny a na hrudi jako by mi seděl pivovarský valach. Jasně jsem cítila, jak mi tluče kopyty do žeber. S námahou jsem otevřela oči, abych se podívala, proč ho někdo neodežene, ale nebylo vidět nic než regolitovou šed'. Snad ne zase Měsíc. Ne... sedadlo přede mnou. Zaúpěla jsem a pokusila se otočit hlavu, ale zvedl se mi žaludek.

Asi jsem omdlela z přetížení. Nechápu, jak se kapitánovi podařilo přistát – ani co se vlastně přihodilo –, ale evidentně jsme přežili.

Bušení neustávalo, ačkoli ten pivovarský valach byla pouze váha mého těla, které po třech měsících odvyklo přitažlivosti. Ve vzduchu páchly zvratky a moč. Znovu jsem se pokusila pohnout hlavou, tentokrát velice opatrně, abych se podívala na

panel monitorující funkce podpory života na palubě. Všechny hodnoty odpovídaly běžnému pozemskému stavu, ale dokud neotevrou dveře, budeme ve vzduchotěsné komoře a je třeba jednat podle oficiálních postupů.

Otočila jsem se k Helen. Byla ještě v bezvědomí, což nebylo nic překvapivého, ale jinak to vypadalo, že jí nic vážného není.

Zavřela jsem oči a pomalu soustředěně dýchala ústy. Nezbývalo než počkat, až se k nám dostane záchranný tým. Měla jsem pocit, že to trvá nezvykle dlouho, ovšem ve skutečnosti jsem vůbec netušila, kolik času vlastně od přistání uběhlo a s čím vším se musí záchranáři vypořádat. Venku možná hoří, třeba jedno z přistávacích kol nebo něco podobného.

Po chvíli – poněkud trapně dlouhé – mi došlo, že ten tlukot přichází od vstupního poklopu. Zřejmě se zasekl. Ačkoli mi jižanské vychování velelo vstát a přiložit ruku k dílu, léta astronautického výcviku mi vryla seznam oficiálních postupů hluboko do paměti.

Zápach či kouř? Žádný. Kyslík? V pořádku. Zranění? Já byla v pohodě, Helen taktéž... Otevřela jsem oči, abych se rozhlédla po kabině. Ostatní pasažéři byli pobledlí nebo nazelenalí, ale s nikým to zřejmě nebylo příliš vážné. Černoch s orlím nosem sedící naproti přes uličku – jeden z geologů z marťanského týmu, jak se jenom jmenuje? No, to je jedno, všiml si mě. „Neměli bychom jim pomoci s těmi dveřmi?“

Hlavou jsem tedy opravdu nezavrtěla. „Mají potřebné nástroje. Jsme v bezpečí, necháme to na nich, zvládnou to.“

Přikývl a vzápětí zezelenal a ztěžka polkl. Soucitně jsem na něj mrkla. Kdykoli člověk změní gravitační prostředí, dělá se mu z prudkých pohybů hlavy nevolno.

Leonard Flannery, tak se jmenuje. Na svatbě Helen a Reynarda jsme si spolu moc přátelsky popovídali o údolí Loiry. Byl celý u vytržení, že jsem tam tehdy, když jsem za války převážela letadla, neochutnala žádné víno.

Vzápětí se mi rozhodnutí zůstat sedět potvrdilo jako správné. Zasyčel unikající vzduch, v uších jsem pocítila změnu tlaku a poklop se otevřel. Kabinou se rozduňel vzdálený hukot našich stíhacích letounů T-38, které nám jistě kroužily nad hlavami. Dovnitř proniklo slunce a čerstvý vánek s příměsí pachu spálené gumy a zryté zeminy. Někde pod tím vším dokonce zavoněla čerstvě posekaná tráva. Znovu jsem zavřela oči – přece se tady nerozpláču nad zelení.

„Nikdo ani hnout!“ Kdosi s cvaknutím odjistil zbraň.

Tak to jsem tedy ty oči zase otevřela. Dovnitř se vhrnulo šest chlapů v maskáčích a mířili na nás puškami. Černoši, běloši i leccos mezi tím, všichni s různě zakrytými obličejí. Jeden měl kuklu, která prozrazovala jen to, že je pod ní černocho. Jiný byl snědý, ale ne černý a měl šátek jako komiksový bandita. Třetí byl v plynové masce. Ostatní měli nasazené takové ty stavařské respirátory proti prachu.

Jak se mohli dostat přes ochranku IAC? Ale počkat... Stíhačky ještě stále krouží kolem. Nebylo mi jasné, kam nás vlastně kapitán posadil, ale tušila jsem, že kosmodrom v Kansasu to nebude. Pro tuhle situaci žádný oficiální postup neznám.

Helen vedle mě zasténala.

„Hej! Drž hubu!“ řekl chlap v kukle se silným brooklynským přízvukem a vykročil uličkou. Přitom namířil na Helen svou pušku.

Helen prudce vzhlédla a v tu ránu se pozvracela. Jako starý mazák stihla otočit hlavu, aby to neskončilo na mně, ale sama si potřísnila stehno. To spustilo řetězovou reakci a v kabině se začalo ozývat dávení ostatních.

Já ztěžka polkla a raději jsem pevně sevřela čelisti. Kdo by řekl, že všechna ta léta, kdy jsem se musela potýkat s úzkostí vyvolávající zvracení, jednou přijdou vhod? I tak mi ale srdce z toho stresu a nezvykle silné gravitace bušilo jak o závod, když jsem viděla, jak mává puškou od jednoho k druhému, podle

toho, kdo zrovna vydával nějaké zvuky. Zpod kukly se mračily hnědé oči. „Co to má bejt? Co je to s nima?“

Někdo začal dávat přímo za mnou. Další z těch chlápků řekl: „Nechte si zakrytou pusou! Tohle nechceme chytit!“

„Vesmírný bacily!“

Asi to nebyla zrovna vhodná chvíle, ale vyklouzlo mi malé uchechtnutí. Prolétlo kabinou a všichni se na mě otočili. Ale vážně, *vesmírný bacily*? To znělo jako z béčkového hororu.

„Přijde ti to legrační?“ Brooklyn došel ke mně a přitiskl mi hlaveň ke spánku. Studený kov se mi zaryl do kůže a tlačil na kost. „Myslíš si, že je to prdel, otrávit Zemi?“

„Chlape, kašli na to. Nech toho.“ Leonard se opíral do popruhů. „Víš přece, jak to bude celé vypadat. Nedělej..“

„Zavři klapačku!“ Brooklyn namířil pušku na Leonarda. „Já nemám čas na kecy strejčka Toma. Ty jsi součástí tohoto problému, kterej my hodláme vyřešit jednou provždy.“

„Hej!“ Chlap v plynové masce vykročil ráznou vojenskou chůzí, zbraň držel šikmo dolů. I přes filtr připomínal jeho hlas velitele na apelplacu. „Poblitý nepoblitý, čas běží. Takováhle šance už se nám nenaskytne, tak pojďme..., no to mě podrž! Vždyť vy jste lady Astronautka!“

Potkala jsem už fanoušky za nejrůznějších okolností, ale zbraní na mě ještě žádný nemířil. I tak mi to ale poskytlo jistou výhodu. Uměla jsem s nimi mluvit. Navzdory pušce u hlavy jsem se na toho chlápka usmála. Zpoza sklíček plynové masky na mě hleděly kalné hnědé oči. V jednom z nich byla malá tmavá skvrna. „Vy určitě rád koukáte na pana Čaroděje.“

„Moje dcerka ho zbožňuje.“ Oči mu na okamžik zvlídněly, ale pak zavrtěl hlavou a narovnal se. „To máte fuk. Ačkoli...“ Plácl Brooklyn do zad. „Tahle nám poslouží. Budou ji poslouchat.“

„Já myslel, že jdeme po pilotech?“

„A jak se k nim chceš asi kurva dostat, když je kabina vzduchotěsně uzavřená? Ale ona je všude slavná. Miláček národa. Budou...“

Z dálky se ozval postupně sílící zvuk sirén. Brooklyn se narovnal a ohlédl se ke dveřím. „Do prdele. To bylo rychlý.“

„Cos čekal, ty chytřej?“ Můj fanda se po mně natáhl, vzal mě za paži a snažil se mě vytáhnout ze sedadla, aniž by ovšem rozepnul bezpečnostní pásy.

„Ukažte, pomůžu vám.“ Opatrně jsem zvedla ruce, aby na ně viděli. „Je tady plno přezek.“

Zabručel a ustoupil, aby mi uvolnil prostor. Olověnými prsty jsem šmátrala po popruzích. Každá ta přezka vážila snad tunu. Ať jsem na Měsíci cvičila, jak jsem chtěla, první týden na Zemi byl vždycky pekelný. Sirény byly slyšet blíž a blíž.

Leonard sedící vedle mě to zkusil ještě jednou: „Prosím, neberte si jako rukojmí bělošku. Sami víte, jak to bude působit na lidi.“

Můj fanoušek na okamžik zaváhal, ale pak zavrtěl hlavou. „Když si vezmem jako rukojmího negra, bude to všem jedno. Zato lady Astronautka? To už přitáhne pozornost.“

Když se mi podařilo vymanit se z druhého popruhu, můj fanoušek mě opět vzal za ruku a tentokrát už mě vytáhl na nohy. Opřela jsem se o něj a chytila se opěradla před sebou. Mozek si potřeboval ujasnit, co dělat se vší tou nadbytečnou hmotností. Jen s obtížemi jsem držela rovnováhu, kabina jako by se zběsile otáčela. V tu chvíli se mi nechtělo nic než zvracet.

„Bude...“ Helenin hlas za mnou utichl. Ale byla statečná a zkusila to znovu. „Bude se jí motat hlava. Nespěchejte na ni, jestli nechcete vědět, co měla k snídani.“

Žaludek už jsem měla prázdný, protože před letem nikdy nejím. Ale i tak. Zastavila jsem se a snažila se nedělat prudké pohyby. „Co po mně vlastně chcete?“

„Postavíš se do dveří a sdělíš jim naše požadavky.“ Brooklyn mě popostrčil dál uličkou a já zavravorala.

Můj fanoušek mě na poslední chvíli chytil, abych neupadla. „Dělej, co ti řeknem, a nikomu se nic nestane.“

„Jasně. Spolehněte se.“ Najednou jsem nemohla popadnout dech. Těžko říct, jestli z té námahy, či ze strachu. Možná z obojího. Opřela jsem se o svého fanouška a společně jsme zamířili ke vstupnímu poklopu.

Všichni pasažéři už byli při smyslech. Kdysi jsem znala všechny členy oddílu astronautů jménem, teď sotva polovinu. Některé z přítomných pasažérů jsem snad ani nikdy neviděla. V každém případě jsem se ale mohla spolehnout, že Helen, Leonard a Malouf mi budou v nouzi nápomocní. Konstruktér Cecil Marlowe se zoufale snažil rozepnout si pásy, jako kdyby hodlal vstát. Ruby Donaldsonová s blondátými copánky vypadala jako holčička, ale za války sloužila jako medik v první linii.

Co asi dělají piloti tam vepředu? Pravděpodobně jsou už obeznámení s tím, co se děje. Přinejmenším vědí, že na palubu vnikl někdo jiný než záchranný tým. Mezi kokpitem a kabinou pro cestující fungoval interkom, ale kamera tu nebyla. Na jejich místě bych teď poslouchala, nedávala o sobě vědět a jen se snažila získat co nejvíce informací, které bych se pak pokusila předat řídicímu středisku.

Odkašlala jsem si. „Co ta vaše *šestice* vlastně chce, abych jim řekla?“

Brooklyn mě zastavil na konci uličky. „Řekni jim, že máme dost problémů tady na Zemi. A ať se vykašlou na vesmír, dokud nedají Zemi do pořádku.“

Pomalů jsem přikývla. Byli to členové Earth First, což mi mohlo dojít dřív. Většina z nich byli utečenci z oblastí, které byly meteoritem zasaženy nejhůře. Chlápek z Brooklynu zřejmě přišel o všechno a vzhledem k jeho černé pleti ho nejspíš

nechali napospas osudu. „Dobře, ale k tomu, abych jim tohle sdělila, tady nepotřebujete držet všechny ostatní.“

„To by se ti líbilo, co?“

„Bylo by to od vás laskavé.“ Venku zastavila vozidla záchranných sborů s blikajícími majáky. Byla tam místní sanitka a tři hasičské vozy, z IAC zatím nikdo. Jeden z mužů se postavil bokem, takže jsem dokázala přečíst z jeho domovenky slova *Madison County*.

„Kde to vlastně jsme?“

„V Alabamě.“

„Rozumím. Tak to chvíli potrvá, než sem dorazí někdo z IAC.“ Navzdory tomu, že nás sledovala letadla a radary, takže vědí, kde jsme přistáli, budou se sem muset dostat. „Je tu několik lidí, kteří by potřebovali ošetřit, nechcete je pustit k lékařům? Bylo by to... eliminovalo by to riziko nákazy vesmírnými bacily.“

Jeden z mužů vykoukl ven a hned zase strčil hlavu zpátky. „Míří sem sanitky.“

„Zastav je.“ Můj fanda pokynul bradou, až se mu zatřáslly filtry na plynové masce.

Muž u dveří se nadechl, vystřelil z nich pušku a vystřelil do vzduchu. Rána otřásla kabinou a na okamžik nás ohlušila. Zařval ven: „Dál ani krok!“

Brooklyn mě postrčil vpřed. Zaryl mi palec do svalů nad loktem, což bylo nepříjemné, ale kdyby mě nedržel, asi bych se skácela.

Můj fanoušek se ke mně obrátil. „Řekneš jim, že tady chceme novináře. A prezidenta. A doktora Martina Luthera Kinga.“

„A taky šéfa OSN,“ dodal ten chlápek se šátkem na obličej. Byl z celé skupiny nejsnědější a hovořil s nečekaně výrazným britským přízvukem. Znala jsem i jiné Brity tmavé pleti, ale myslela jsem, že Earth First je výhradně americká organizace.

„Sami víte, že... že to...“ Měla jsem na jazyku, že *to se nestane*, ale raději jsem to spolkla. „... že to bude trvat.“

Brit pozvedl obočí. „Sanitky tu byly docela rychle.“

„Jenže ty jsou místní.“ Nevěděla jsem, co si s nastalou situací počít. Mou profesí byla matematika a pilotování vesmírných lodí. Vše, co jsem věděla o únosech a držení rukojmích, pocházelo z filmů, a bylo mi úplně jasné, že podle *Suddenly!* to nepůjde. Tihle chlápci si nespletou kapslíkovou pistolku s opravdickým revolverem. A neměla jsem jak je omráčit elektrickým proudem. Zatraceně, sotva jsem stála na nohou. Udržet je v klidu a spolupracovat se zdálo jako jediná možnost. „Řeknu jim to, ale chci se ujistit, že máte dost trpělivosti na ně počkat.“

„Nejsi tady od toho, abys nám říkala, co máme dělat,“ prohlásil Brit.

„Rozumím. Jen se snažím, abyste věděli, na čem jste. Let z Kansasu sem trvá pět hodin. Jasně? To je celé, co říkám.“ Ve skutečnosti jsou to spíš dvě hodiny, ale napadlo mě, že tím třeba získám nějaký čas navíc. Taky by mohli naložit prezidenta do T-38 a být tu za dvacet minut, ale to bylo navýsost nepravděpodobné. Obrátila jsem se k poklopu a zamžourala do přímého slunce. „Budou se ptát, proč s nimi chcete mluvit.“

„To počká, až tu budou. Jasný?“ Můj fanda pokynul ke dveřím.

„Novináře, prezidenta, doktora Kinga a šéfa OSN. Toť vše. Je to tak?“

Brooklyn vyrazil zpátky uličkou a namířil pušku na Helen.

„Pro všechny případy.“

Držela jsem se na nohou jen díky adrenalinu a snad i proto, že jsem se celá léta učila nedávat najevo úzkost. Kůže mi byla pod skafandrem těsná a kolena se mi trásla s každým překotným úderem srdce. Nějak se mi ale podařilo přikývnout a dojít až k poklopu.

Opřela jsem se o rám. Prsty se mi chvěly, což podkopávalo mou snahu působit sebevědomě. Hasiči stáli v hloučku kolem svého vozu a zjevně diskutovali, co si počít. Řidič vzdálenější sanitky mluvil do vysílačky. Jeden z hasičů si mě všiml a šťouchl do druhého.

Nadechla jsem se, abych jim přeříkala, co únosci žádají. Ten hluboký nádech nefiltrovaného vzduchu plného prachu, pylů a motorových zplodin mi vyvolal záchvat kašle. Aniž bych se pustila rámu, hluboce jsem se předklonila. Ne kvůli kašli, ale abych neomdlela. Někdo mě chytl jednou rukou za rameno a druhou v podpaží a podepřel mě.

„Dobrá?“ Můj fanoušek se přikrčil, kryl se za poklopem.

Přikývla jsem a ihned toho litovala. Zařála jsem zuby, ztěžka polkla a čekala, až se svět kolem přestane točit. „Pomozte mi, nebo sebou švihnu. Ale pomalu.“

Přikývl a filtry plynové masky se přitom zhouply. Pomohl mi narovnat se. Přidržel mě za ruku a hleděl na mě těma kalnýma hnědýma očima, dokud jsem nezačala dýchat klidněji. Saniták při tom záchvatu kašle popošel blíž, asi mu to nedalo.

Zaostřila jsem na něj. Byl to mladý běloch okolo dvaceti, s kudrnatými blondatými vlasy nakroucenými pomádou. „Ti muži by tady chtěli novináře. Taky by rádi mluvili s prezidentem, šéfem OSN a doktorem Martinem Lutherem Kingem mladším.“

„S kým?“ Hasič s rameny jako medvěd a pihovatou bledou tváří vystoupil z hloučku. „O co jim jde?“

Pohlédla jsem na svého fandu a ten zavrtěl hlavou. „Řekni jim, že se to dozvědí, až tu bude prezident.“ Což znamenalo, že se to nedozvědí nikdy, pokud jsem odhadovala reakci naší vlády správně.

Brooklyn stojící v uličce však mířil na Helen, takže jsem jim zopakovala vzkaz ještě jednou a poodstoupila zpět z přímého světla. „Mohla bych se prosím posadit?“

Napůl jsem čekala, že mi to ze vzteku nepovolí, ale můj fan-da mě odvedl uličkou zpátky k mé sedačce. Jak jsme se blížili, Brooklyn sklopil zbraň a Helen se zhroutila, jako kdyby ji tou puškou dosud podpíral.

Ačkoli bych se na své místo nejraději prostě svalila, sedala jsem si pomalu a opatrně. Můj fanoušek mi pomáhal, jako kdybych byla stará dáma, a ne jeho rukojmí. Odkašlala jsem si. Ze všeho nejvíc jsem toužila po doušku vody. „Nechcete si promluvit o tom, co chcete, abych to řekla prezidentovi, až se sem dostane? Zmínil jste problémy tady na Zemi...?“

Můj fanoušek pohlédl na Brooklyna a pak na někoho za mými zády, zřejmě aby se poradili.

Leonard se naklonil přes uličku kousek blíž k nám a poslouchal. Zatímco jsem byla vpředu, rozepnul si ramenní popruhy.

Můj fanoušek přimhouřil oči a zkoumavě se na mě zadíval. Nevím, co se mu honilo hlavou, ale nakonec přikývl. „Na lidi na Zemi se zvysoka kašle. Všechny peníze jdou na vesmírný program místo toho, aby se uklidila ta spoušť po meteoritu tady dole. Lidi se tísní ve společnejch bytech. Uprchlíci se ani po deseti letech nemůžou vrátit do svých domovů, protože pojišťovny jim řekly, že to byla *vyšší moc* a že vlády *alokujou zdroje*.“ Vzteky svařtil obočí. „Jako kdybysme snad sami nevěděli, kam ty peníze jdou. Jako kdybysme nevěděli, na koho se kašle.“

Strávila jsem tolik času prací pro vesmírný průmysl a s lidmi, kteří dobře věděli, co se děje se zemským klimatem, že bylo snadné zapomenout na tu spoustu lidí, kteří řeší mnohem akutnější problémy. „Pokud bude globální teplota dál stoupat tempem, jaké meteorologové odhadují, budeme všichni v pěkném průšvihů. My ty kolonie na jiných planetách musíme vybudovat. Vesmírný program je pro všechny lidi na Zemi.“

„Ale no tak! Tohle už jsme zažili. Vesmír bude pro bohatý a my ostatní tady zůstaneme a...“

Zavrtěla jsem hlavou. „Ne. Takhle to nebude.“

„Tak se rozhlídni kolem sebe.“

Opatrně jsem otáčela hlavou, aby se mi ještě nepřitížilo. Únosci stáli rozestoupení tak, že dva byli v zadní části kabiny, tři hlídali u poklopu a můj fanoušek stál vedle mě. Všichni pasažéři, kterým jsem viděla do obličeje, byli úplně zelení, ale jestli to způsobil návrat do gravitace, či nastalá situace, jsem nedokázala odhadnout. Zřejmě kombinace obojího. Helen měla ruce složené v klíně a ve tváři měla ten výraz, jaký nasazovala vždy, když hrála šachy nebo prováděla výpočty. Leonard měl ruce křížem s dlaněmi v podpaží, pozoroval nás a přitom si kousal spodní ret. Ruby Donaldsonové se klepalo pravé koleno a Vanderbilt DeBeer si hryzal kůžičku na palci.

„Dobrá. Všichni vypadají pod psa.“

„Tak se rozhlídni ještě jednou. Kolik z nich vypadá jako já?“

Podívala jsem se přes uličku na Leonarda a ten sebou trhnul. Přisahám, že jednoho dne přestanu být tak pomalá a tyhle věci mi dojdou dřív. V raketě plné astronautů byl jeden černocho, jedna Tchajwanka a třicet bělochů. Nebo dvacet devět bělochů a jedna Židovka, podle toho, kam byste zařadili mě. „Nemůžu říct, že byste neměli pravdu.“

„Ale stejně to zkusíš.“ Přehodil si zbraň z jedné ruky do druhé.

„Program je v počáteční fázi.“ Lidé měli na vesmírný program tenhle pokroucený názor, který přižívovaly televizní seriály jako *Buck Rogers*, ale tak to prostě nebylo. „Podívejte, já žiju na Měsíci polovinu každého roku. Nemám tam ani tekoucí vodu, spím ve spacáku. Žádný alkohol...“ Či jen velmi zřídka. Rozhodně žádný kvalitní. „Jídlo jenom z konzerv. A stačí drobná závada a všichni tam zahyneme. V současné chvíli musíte mít velmi specifický soubor dovedností, abyste se do vesmíru dostali. Myslím, že každý z nás tady má magisterský titul či doktorát.“

Můj fanoušek se ke mně sklonil, zamračené oči na mě hleděly zpoza plynové masky. „A ty si myslíš, že je černoši mít nemůžou.“

Leonard si odkašlal. „Někteří z nás je zjevně mají...“

Můj fanda se na něj prudce otočil, aby zmlkl. Potom však zavrčel a plynová maska se mu na tváři zatřásla. „No dobře, tak si poslechneme tadyhle strejčka Toma.“

Leonard obrátil oči v sloup. „Typy kvalifikací, které jsou potřeba, člověk nezíská jen tvrdou prací. Je třeba mít peníze a známosti. Ale musím říct, že ačkoli je tenhle váš kaskadérský kousek poněkud nedomyšlený, s vašimi důvody souhlasím.“

Jak asi tušíte, kosmické lodě jsou vzduchotěsné. Navzdory tomu, že byl poklop otevřený, dusný pozemský vzduch dovnitř příliš neproudil. Byl srpen. Byli jsme na Jihu. A jistě si pamatujete, že lidé se po sestupu necítili fyzicky zrovna nejlépe.

Po čtyřech hodinách čekání byla celá situace čím dál nesnesitelnější. Touhle dobou bychom se už pohupovali na vodních postelích v aklimatizačním středisku IAC. Místo toho jsme byli nuceni sedět vzpřímeně a bojovat s gravitací v přehřátém prostoru plném odporného zápachu zvratků.

Helen zvedla ruku a v jakémsi uklidňujícím gestu mi ji položila na nohu. Potom začala klepat ukazováčkem. Jaká to bystrá žena, rozpoznala jsem Morseovu abecedu. Položila jsem dlaň na hřbet její ruky, jako kdybychom se vzájemně utěšovaly, a poklepala jsem, že rozumím.

Sérií dlouhých a krátkých pohybů prstu vyhláskovala:

VYUŽIJ BACILY

Odpověděla jsem poklepáním na její ruku:

JAK BUDU HRÁT MRTVOU. Odmlčela se a koutkem oka na mě pohlédla. MLUV

Kupodivu jsem věděla, že hrát mrtvou umí skvěle. Během výcviku jsme totiž museli projít cvičením, kterému se říká

simulace smrti. Astronauti si při něm zkouší, co dělat, když jejich kolega zemře. Ten, který předstírá oběť, pak většinu cvičení jen sedí, ale Helen vždy zahrála své umírání do znepokojivých podrobností a pak se tam jen bezvládně povalovala, až to všem nahánělo hrůzu.

Nedalo se odhadnout, jestli to na únosce zabere, ale zkusit jsme to musely. Bylo téměř jisté, že prezident sem nepřijede, a bůhví, co tihle chlápci udělají, až jim to dojde. Zvedla jsem hlavu a rozhlédla se, kde je můj fanda. Jmenoval se Roy, což jsem se dozvěděla jen díky tomu, že se ho Brooklyn zeptal, kde jsou záchody.

Roy byl zřejmě jedinou osobou, které pobyt na palubě až tolik nevadil, protože měl tu plynovou masku. Zvedla jsem ruku, aby si mě všiml, a on – světe, div se – ihned přiklusal. „Přemýšlela jsem o vašich požadavcích a mám takový návrh.“

„Jsem jedno velké ucho.“

V tu chvíli Helen spustila jeden z nejdůležitějších kousků, jaké jsem kdy viděla. Předklonila se, zběsile třásla hlavou a vyvracela se Royovi na boty. Udělala všechno, čemu se snažíme těsně po návratu na Zemi vyhnout, abychom nedopadli právě takto. Navíc to učinila ve velmi rychlém sledu a s obdivuhodnou precizností.

Roy uskočil, zavrával a narazil do Leonardova sedadla. I přes masku bylo vidět, že se mu tvář zkřivila znechucením.

Ostatní únosci okamžitě zbystrili a namířili na nás pušky, ačkoli vůbec nevěděli, co se vlastně děje. Helen se pokusila zvednout ruku a zaskuhrala: „Vesmírné...“ Odplivla si. „Bacily.“

Pak se mi mátožně zhroutila na klín. Něco takového jsem čekala, ale stejně jsem se nefalšovaně lekla a ucukla. Prsty jsem jí zkontrolovala pulz, byl rychlý a stabilní. Vzhledla jsem k Royovi a doufala, že budu působit stejně věrohodně jako ona. „Je na tom zle.“

Zpoza Roye se ozval Leonard: „Myslíte, že vám bude někdo naslouchat, když necháte pomřít plnou raketu astronautů? Myslíte, že tohle doktor King neodsoudí?“

S rukou položenou na Helenině krční tepně jsem žadonila: „Prosím, pusťte aspoň ty, kterým není dobře.“

„To se máme vzdát vyjednávací výhody?“

„Když umožníte, aby se o ně postarali lékaři, bude to projev soucitu a dobré vůle. To může vaši snaze jediné pomoci.“ Nevypadal, že by ho to nějak obměkčilo. Ani za mák. „Já tu zůstanu jako váš prostředník.“

Dawn Sabadosová z komunikačního začala naprázdno dávat a jednomu z těch světlejších chlápků s šátkem přes obličej povolily nervy. Zavrtěl hlavou na Roye. „No, tak je pustíme, než to chytne všichni.“

Roy bezpečně schovaný za svou plynovou maskou se rozhlédl po ostatních spiklencích. Brooklyn si dlaní zakrýval nos a ústa, ačkoli měl taky šátek přes tvář. Sundal ruku, jen aby vyštěknul: „Pust' je.“

„Dobrá.“ Natáhl se a chytil mě za ruce. „Řekni jim, co se tady děje.“

Odstrčila jsem Helen z klína. Zůstala dál mrtvá, jako to dělávala při simulacích. Jedna ruka jí bezvládně klesla na podlahu. Roy mi pomohl vstát a kabina kolem mě se rozhoupala a potemněla. Něčeho jsem se zachytila – asi opěradla –, dokud jsem se nezmátořila, abych mohla vykročit uličkou.

Než jsem došla až k poklopu, otočila jsem se na Roye. „Zdravotníci si pro ně budou muset přijít. Většina z nich se neudrží na nohou.“ Brit opírající se o rám zvedl hlavu, pušku v pohotovosti. „Pěkně po dvojicích?“

Roy přikývl. „A žádné hraní si na hrdiny.“

„Rozumím.“ Došla jsem sama až k poklopu, ale tam už mě Brit musel zase podepřít. Venku zapadalo slunce a zalévalo vše zlatavým světlem, které střídavě probarvovaly červené a modré

majáky pohotovostních jednotek. Sanitek ještě přibylo a byla tu i policejní auta. Na přání únosců dorazily také zpravodajské štáby. Zdálo se, že jsou tu všechny tři televize a k tomu několik rozhlasových stanic.

Všichni však sledovali situaci zpozzdálí, jelikož raketu obklíčil kordon vojáků. Jakmile jsem se objevila v otevřeném poklopu, všichni zvedli zbraně a namířili je na mě. Musela jsem polknout, abych vůbec byla schopná promluvit. „Pustí některé astronauty ven jako projev dobré vůle. Půjdou po dvojicích. Zdravotníci si pro ně můžou přijít, aby je doprovodili.“

A pak mě někdo vtáhl zpátky. Kolena se mi podlomila a já upadla. Brit mě pohotově sebral z podlahy a znovu postavil na nohy. Ty náhlé změny... inu, omdlela jsem.

Když jsem se probrala, byla jsem sama s únosci v raketě nasáklé zvratky a strachem.

TŘI

ÚNOSCI ZE SKUPINY EARTH FIRST PUSTILI 31 ZE 32 RUKOJMÍCH V GESTU „DOBRÉ VŮLE“

Autor: DAVID BIRD

MONTGOMERY, AL, 21. srpna 1961 – Únosci ze skupiny Earth First využili příležitosti, obsadili vesmírnou loď Cygnus 14, která se během přistání vychýlila z kurzu, a zajali 32 astronautů jako rukojmí. Později všechny až na jednoho propustili jako gesto „dobré vůle“. Posledním rukojmím je doktorka Elma Yorková, známá jako lady Astronautka, kterou únosci nadále drží, dokud nebudou splněny jejich požadavky a aby jim sloužila jako prostředník pro komunikaci s úřady.

Deset hodin po přistání. Loď byla potemnělá, osvětlená jen reflektory, které si venku rozmístily záchranné složky. Mému vestibulárnímu aparátu se návrat do gravitace vůbec nelíbil. Bylo mi zle a cítila jsem se ještě slabší než po přistání. Přes veškerou snahu jsem omdlela ještě dvakrát, protože mě ještě dvakrát přiměli jít zpátky k poklopu. Musela jsem zopakovat jejich požadavky a dostat sem prezidenta, šéfa OSN a doktora Martina Luthera Kinga mladšího.

Věděla jsem, že ani jeden z těch tří nepřijede. Byla jen otázka času, než to dojde i mým únoscům z Earth First. O prezidentu Denleym bylo známo, že během války v Koreji nechal vojáky střílet do civilistů. Nepředpokládala jsem, že by ustoupil těmhle chlápům.